

GEPLAATST DOOR:
ROB EIJSINK
BELEIDSMEDEWERKER DRINKWATER

MA 9 NOV

DRINKWATERSECTOR PARTNER VOOR MOOI NEDERLAND 2040

De drinkwatersector is een belangrijke speler als het gaat om de ruimtelijke inrichting van ons land. Op veel gebieden raken de belangen van de drinkwatervoorziening aan die van andere bovengrondse en ondergrondse gebruikers van de ruimte. De manier waarop we Nederland beschermen tegen water, stadsuitbreiding, de inrichting van watergebieden en de ontwikkeling van natuur hebben allemaal invloed op de waterwinning. Veel partijen hebben daardoor een relatie met de drinkwatervoorziening. Dat kan knelpunten opleveren die vragen om goede, inspirerende en creatieve oplossingen om de verschillende functies van de ruimte met elkaar te combineren en te koppelen (stapelen).

De winning van drinkwater legt ook zelf beslag op aardig wat ruimte. Er zijn twee manieren om daar naar te kijken. De eerste, het directe ruimtebeslag valt nog wel mee. Denk aan winningsputten, infiltratiegebieden, spaarbekkens en ruimte voor zuiveringsinstallaties en pompen. De tweede, het indirecte ruimtebeslag heeft te maken met de bescherming van de waterkwaliteit en is vele malen groter. Om de kwaliteit van de grondstof voor drinkwater, het grond- en oppervlaktewater, niet in gevaar te brengen, moeten we zorgvuldige afwegingen maken welke activiteiten in die gebieden mogelijk zijn. In de praktijk kan op veel plaatsen drinkwaterwinning prima samen gaan met andere activiteiten zoals de prachtige natuurgebieden in Nederland. Voorbeelden daarvan zijn er volop. Denk bijvoorbeeld aan de waterwinning in de duingebieden.

DRINKWATERBEDRIJVEN IN EN MET DE NATUUR

Drinkwaterbedrijven beheren ongeveer 19.000 ha natuurgebied. Vaak zijn deze natuurgebieden ook aangewezen als Natura2000-gebied en onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk. De drinkwatersector levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de (inter)nationale natuurdoelen. Onze belangrijkste taak is natuurlijk het leveren van veilig, schoon en lekker drinkwater. Bescherming van de bronnen voor drinkwater is hiervoor essentieel. Natuur vormt een hele goede bescherming. Vanuit de Drinkwaterwet hebben wij dan ook een wettelijke taak in het (mede)beheren van terreinen ter bescherming van de bronnen voor drinkwater. Drinkwaterbedrijven zijn in publieke handen, blijven langdurig of permanent op een plek en ontvangen geen subsidies voor het natuurbeheer. Waterbedrijven zijn daardoor een ideale partner voor de natuur. Bij de drinkwaterbedrijven PWN en Dunea staat natuurbeheer in de statuten ook op gelijke hoogte als drinkwaterproductie. Door deze aspecten is de continuïteit en kwaliteit van het natuurbeheer geborgd. Maar ook in de meer landelijke gebieden of stadsrandzones kan waterwinning een rol spelen in de behoefte aan natuur of recreatieve uitloopgebieden. De gebieden voor de waterwinning zijn dan ook veelal opengesteld voor bezoekers. De drinkwaterconsumenten zien in hun directe omgeving het resultaat van het natuurbeheer. Uit klantonderzoeken blijkt dat een grote meerderheid van de klanten positief staat tegenover beheer van natuur door het waterbedrijf.

UITDAGINGEN IN DE TOEKOMST

Naast de mooie win-winverhalen zijn er ook voldoende uitdagingen om de ruimtelijke inrichting te combineren. Zo blijkt uit verschillende onderzoeken (PBL, EU, Deltares) dat de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater nog verbeterd moet worden. De intensieve landbouw in Nederland gebruikt gewasbeschermingsmiddelen en mest, die via afspoeling naar de sloot of via de bodem in het oppervlakte- en grondwater terecht komen. Deze stoffen vormen een bedreiging voor drinkwaterbronnen. Dit geldt ook voor stoffen als (dier)geneesmiddelen. Het is daarom goed om te onderzoeken hoe de verschillende functies gecombineerd kunnen worden in de drukke ruimte. In gebieden waar de functies niet samengaan, zijn ook ruimtelijke keuzes noodzakelijk. Ook in de ondergrond doet het vraagstuk van verdeling van de schaarse ruimte zich voor, bijvoorbeeld als het gaat om waterwinning en olie- en gaswinning, maar ook energieopslag en geothermie vragen ruimte. Dit moet steeds nadrukkelijker afgewogen worden. Maar bij de keus tussen ecologie en economie valt nu nog vaak de keus op de portemonnee.

Naast zorg voor de kwaliteit van het water moeten we er ook met zijn allen voor zorgen dat er voldoende drinkwater beschikbaar blijft. Het RIVM heeft daarvoor verschillende toekomstscenario's uitgewerkt. Bij het scenario met de maximale groei is er in 2040 een landelijk tekort van ongeveer 300 miljoen kubieke meter per jaar. Om te zorgen dat er in 2040 ook nog voldoende drinkwater beschikbaar is moeten er nu strategische grondwatervoorraden voor de drinkwatervoorziening aangewezen worden. Hier moeten we ons in Nederland dus op voorbereiden. Door die gebieden waar drinkwater gewonnen kan worden nu vast te leggen in de Structuurvisie Ondergrond is Nederland duurzaam en kostenefficiënt. Door ze vast te leggen kunnen die bronnen gekozen worden waar makkelijk water uit te halen is. Als je er makkelijk bij kunt is dat goedkoper. De consument betaalt daardoor niet meer dan nodig voor zijn drinkwater.

TOT SLOT

Nederland staat voor een aantal belangrijke uitdagingen om ons land toekomstbestendig te maken. Klimaatverandering vraagt om een andere manier van omgaan met water en om vraagstukken rond verzilting te adresseren. Ook op het vlak van waterkwaliteit ligt er nog een grote opgave om de doelen van de Kaderrichtlijn Water te bereiken. Bovengronds en ondergronds ruimtegebruik moeten bovendien beter in balans worden gebracht. Tegelijkertijd moet de groei van de bevolking, industrie en bedrijvigheid worden geacommodeerd. In de uitwerking van die opgaven moet ook water een plek hebben en zal water(winning) een rol spelen. Niet alleen als bedreiging en als opgave, maar ook als kans om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. De drinkwatersector beschikt over veel kennis en kunde (waterkwaliteit, waterberging, grondwater etc.) die we graag willen delen. Samenwerking begint met het delen van kennis. De drinkwatersector wil die rol graag spelen en een actieve partner zijn voor een mooi Nederland in 2040.

DEEL:

ANONIEM REAGEREN KAN NIET.
LOG DAAROM EERST IN. OF REGISTREER.

REGISTREREN

of

LOG IN

0 REACTIES

MEEST RECENTE BIJDRAGEN

BLOG: OVER DE GRENS #1: GRENZELOOS RUIMTE MAKEN

do 2 sep

door Wij Maken Nederland

BLOG: OVER DE GRENS #2: GRENZELOZE MOBILITEIT

do 2 sep

door Wij Maken Nederland

BLOG: OVER DE GRENS #3: GRENZELOOS LANDSCHAP

do 2 sep

door Wij Maken Nederland

DEMOCRATIE & ENERGIE #3: BURGERINITIATIEVEN

wo 1 sep

door Wij Maken Nederland

DEMOCRATIE & ENERGIE #2: WINDMOLENS

wo 1 sep

door Wij Maken Nederland

PLATFORM31

PAKHUIS DE ZWIJGER*

vereniging
delta
metropool

Proudly built by [Yume](#)

Volg ons op:

ABONNEER JE OP ONZE NIEUWSBRIEF